

دوسده تکاپوی توسعه در ایران

نشست پنجم:

**شکوفایی توسعه در دل سیاست
(نهضت ملی شدن نفت ۱۳۳۲ - ۱۳۳۰)**

چهارشنبه ۳ بهمن ماه ۱۳۸۶

حوزه های موضوعی بررسی

● شرایط شناسی

○ بین المللی

○ ملی

● ساختارشناسی

○ جامعه

○ قدرت

● دست اندرکاران توسعه

● نوع مواجهه با توسعه

● روش شناسی

● عملکردشناسی

● نوع تعامل با جهان

● جمع بندی

شرايط شناسی

- بين المللی

- ملی

شرایط بین المللی؛

- بحران بزرگ
- احتیاط های اجتماعی پس از بحران
- استحکام بنای منزلگاه دولتی سوسیالیسم
- غوغای فاشیست ها
- نقطه چین دستاوردها
- جنگ جهانگیر دوم
- نقاهت پس از جنگ
- بازسازی
- آرمان صلح و آزادی
- نظم نوین بین المللی
- عصر جنگ سرد
- عصر رهایی، جنبش های ملی
- دوران تجارب مستقل
- گفتمان توسعه

شرایط ملی؛

- اشغال و پی آمدهای آن
- فرار رضاخان
- میدان سیاسی پر نوسان
- اقتصاد در بحران
- آمریکای صحنه گردان
- نوباب های دوران
- در پی پلان
- نفت موج افشان
- جایگاه نوین پارلمان
- اقلیت سلسله جنبان
- جنبش اجتماعی و خلجان
- دولت نگهبان، هم پیوند با مردمان

ساختارشناسی

• جامعه

• قدرت

ساختار جامعه؛

شیرازه پاشی پس از نظم تحمیلی

نرخ فزاینده آگاهی

نوسازمان یافتگی:

▪ احزاب

▪ اصناف

تنوع عرصه عمومی

جامعه روشنفکری

بازار ملی

مشارکت طلبی

میل به دگرگونی

شرایط جنبشی

ساختار قدرت؛

□ فروپاشی بنای بیست ساله

□ شاه جوان

□ مدار محلل

□ قطب های قدرت

□ لانه های سنتی هم پیوند

□ احزاب درون حاکمیتی:

▪ ارتجاعی

▪ کلاسیک

□ مجلس باز احیاء ؛ فیما بین قدرت و جامعه

دست اندکاران توسعه؛

طیفی از فن سالاران – دیوان سالاران درون حاکمیتی

قشری از فن سالاران مستقل و ملی

برشی از روشنفکران ملی ترقی خواه

یک رییس کابینه ایرانخواه

نوع مواجهه با توسعه؛

پلان؛ امکانی برای وصل به منابع بین المللی

دغدغه بهبود تولیدات داخلی

ضرورتی برای ماندگاری ملی

فرصتی تاریخی در مسیر استقلال

بستری برای مشارکت، برای رونق

امکانی برای ساخت و ساز ایرانی

روش شناسی؛ بومی - مشارکتی

- تجهیز و بسیج امکانات و نیروها
- پاسخی به میل مشارکت و دگرگونی
- تخصیص های توسعه ای
- انتخاب های طبقاتی
- نهادسازی

عملکرد شناسی؛

- تفکیک قوا و حوزه ها
- دولت متحرک کم مصرف امکان آفرین و فرصت ساز
- نظام تخصیص مالی ملی
- شعار تحقق
- مطالبات دست یافتنی
- خواسته های آهن ربایی
- بسترسازی حقوقی
- تأسیس نظام نوین حقوقی
- چیدمان مدرن دو وجهی
- آزادسازی ظرفیتهای سیاسی، صنفی، مدنی و تولیدی
- تعبیه بسترهای مشارکتی
- برنامه اقتصاد بدون نفت
- برنامه تجارت خارجی ملی
- مدیریت ملی منابع
- شبکه سازی
- نهادسازی
- حمایت از نیروهای مولده
- دولت خود الگو

نوع تعامل با جهان؛

- بهره تاریخی از بزنگاه های بین المللی
- مجاب سازی افکار جهانی
- ارائه الگوی مدیریت ملی بر منابع
- جنبش صادرات؛ دریچه ای رو به جهان
- جنبش ملی الهام بخش
- استیفای حقوق ملی؛ مبنای قراردادهای زین پس نفتی

جمع بندی؛

طراز عملکرد باپیش نیازها

میزان توفیق اقدامات

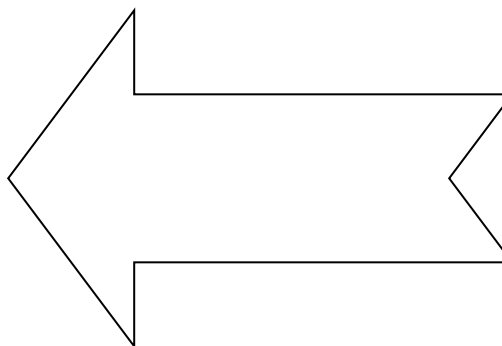
آثار اقدامات

ملاحظات تاریخی_ دورانی

طراز عملکرد با پیش نیازها؛

انطباق عمل با نیاز

نسبی جمعی - مکفی فردی
بس قابل توجه
موجودیت دو تئوری دورانی
انباشت نو پشتیبان
هم نخبگان، هم مولدان، هم مردمان
موجودِ نانوشته فردی
مکفی
جدی
در سطح ملی و همگانی
نونهادهای بومی
دولتی محدود - اجتماعی قابل عنایت

پیش نیازها

تمرکز اداری - تشکیلاتی
باور اصلاحی - توسعه ای
تئوری
ادبیات بستر ساز
طیف های حامی
برنامه - چشم انداز
پذیرش اجتماعی
مشارکت اجتماعی
آموزش
نهاد
کادر

میزان توفیق اقدامات؛

- تشخیص موقع
- بسیج اجتماعی
- رونق تولیدی
- نهادهای حامی
- کارآیی تئوری
- تشخیص طبقات
- همزمانی دو توسعه
- اقتصاد دورانی
- تجمیع عوامل در یک شخص و حلقه
- بارور نکردن ایده بورژوازی ملی
- فقدان تشکیلات حافظ

آثار اقدامات؛

- تحقق زیست مستقل بین المللی
- توسعه دو وجهی؛ شکوفایی توسعه در دل سیاست
- حس، هم و عزم ملی
- برآمدن و تعیین ظرفیت های فروکوفته و فروخورده
- انعقاد نطفه بورژوازی ملی
- نونهاها
- الگوها
- پیوند دولت - ملت

ملاحظات تاریخی – دورانی؛

- تکاپوی ملی – بومی
- در دوران تنگنا – فشار
- با بستر سازی اجتماعی
- از جنس مشارکتی
- توأم با رشد انسان
- با همزمانی توسعه اقتصادی و توسعه سیاسی
- به همراه ربط دو سویه با جهان
- بادستاوردهایی جاوید تاریخی و نیز میرا